



DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Landbruksdirektoratet
Postboks 1450 Vika
0116 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/213-42

1. juli 2022

Fastsettelse av midlertidig forskrift om støtte som følge av ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft for jordbruksforetak, veksthus og vanningslag

Landbruks- og matdepartementet har sammen med Olje- og energidepartementet 30. juni 2022 fastsatt midlertidig forskrift om støtte som følge av ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft for jordbruksforetak, veksthus og vanningslag. Forskriften gir Landbruksdirektoratet adgang til å utbetale støtte til jordbruksforetak, veksthus og vanningslag for kostnader til strøm i perioden april 2022–mars 2023. I forbindelse med fastsettelsen av forskriften vil departementet i det videre redegjøre for høringsutkastet, innspillene som ble mottatt i høringen av forskriften, og departementets vurderinger av disse.

1. Bakgrunn

Vinteren 2021/2022 var preget av svært høye strømpriser. På bakgrunn av dette vedtok Stortinget midlertidig lov 22. desember 2021 nr. 170 om stønad til husholdningene (strømstønadsloven). Det sentrale formålet var å etablere en midlertidig ordning for økonomisk stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter, jf. § 1. Etter strømstønadsloven § 4 er Olje- og energidepartementet gitt hjemmel til å kunne gi forskrift med nærmere bestemmelser om hvem som har rett til stønad og om utvidelse av ordningen til nettkunder som driver landbruksvirksomhet. I Prop. 44 L (2021-2022) kapittel 3.2.3 ble det signalisert at regjeringen ville fremme egne bestemmelser om hvordan landbruket skulle inkluderes i strømstønadsordningen.

Med bakgrunn i Prop. 56 S (2021–2022) Endringer i statsbudsjettet 2022 under Landbruks- og matdepartementet, bevilget Stortinget midler til å innføre en midlertidig strømstønadsordning for jordbruks- og veksthusnæringen som følge av ekstraordinære strømutfgifter

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Landbrukspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Sara Ege Grindaker

vinteren 2021/2022. Det ble etter dette fastsatt en midlertidig forskrift om kompensasjon for utgifter til elektrisk kraft for jordbruks- og veksthusnæringen for perioden desember 2021–mars 2022.

Strømprisene holdt seg høye utover våren 2022, og Stortinget vedtok med bakgrunn i Prop. 70 L (2021–2022) og Prop. 77 S (2021–2022) å forlenge ordningene med strømstøtte for aktive jordbruksforetak og veksthus, samt å inkludere vanningslag. Den midlertidige forlengelsen gjelder for april 2022 til mars 2023.

Med bakgrunn i ovennevnte sendte Landbruks- og matdepartementet den 19. mai 2022 ny midlertidig forskrift om strømstøtte til jordbruksforetak, veksthus og vanningslag ut på høring. For å sørge for mulighet for rask ikrafttredelse ble høringsfristen satt til 2. juni 2022.

2. Høringen

Det er kommet totalt 19 høringsuttalelser innen fristen 2. juni 2022. Hoveddelen av innspillene kommer fra bedrifter og organisasjoner tilknyttet grøntnæringen, men også fra seks statsforvalterembeter, samt innspill fra Norges Bondelag og NMBU.

Den store hovedvekten av innspillene gjelder bekymring knyttet til forslaget om ikke å videreføre strømstøtte til produksjon av blomster og andre prydvvekster. Flere instanser fremhever at strømstøtten er avgjørende for å opprettholde produksjon i veksthus og kritiserer manglende forutberegnelighet. Det er også motstand mot beregningsreglene for støtten til veksthus, særlig fremheves det at energisikringsavtaler ikke bør medregnes.

Flere av høringsinstansene ønsker å bli inkludert i strømstøtteordningen for landbruket. Det er også spilt inn forslag om å utvide støtteperioden for vanningslag, fjerne taket på 20 000 kWt for støtte til jordbruksforetak og senke terskelverdien fra 70 til 50 øre per kWt.

3. Departementets vurdering

3.1. Virkeområde

Gartnerhallen SA og *Norsk Gartnerforbund* tar til orde for at strømstøtteordningen bør utvides til å inkludere flere ledd i primærproduksjonen. Det fremheves at produsenteide lagre og pakkerier for frukt og grønt er viktige bidrag til økt selvforsyning og for å sikre tilgang til norske matvarer gjennom året. *Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)* fremhever at institusjonen har høyt strømforbruk tilknyttet jordbruk, vanningsanlegg og veksthus, og ber om at også forsknings- og utdanningsinstitusjoner med jordbruks- eller veksthusvirksomhet inkluderes i støtteordningen. *Miljøgartneriet AS* og *Jæren Rekneskapslag* mener at ordningen også bør omfatte veksthusprodusenter som benytter overskuddsvarme fra annen virksomhet, og på denne måten stimulere til sirkulær økonomi i landbruket.

Nordgrønt og *Norsk Gartnerforbund* mener terskelverdien på 70 øre per kWt for å kunne få støtte er satt for høyt. Norsk Gartnerforbund fremholder at terskelverdien bør settes til 50 øre

per kWt. *Nordgrønt, Jæren Rekneskapslag* og *Gartnerhallen* er av den oppfatning at taket på 20 000 kWt for jordbruksforetak er for lavt og bør settes høyere eller fjernes.

Departementet viser til at utformingen av den midlertidige forskriften om strømstøtte til jordbruksforetak, veksthus og vanningslag må skje innenfor de rammer som Stortinget har satt. Det vises her særlig til strømstøttsloven og Stortingets behandling av Prop. 70 L (2021–2022) og Prop. 77 S (2021–2022). Av disse rammene fremgår det hvilke grupper som skal omfattes av strømstøtteordningen for landbruket, hva som skal være tak for støtte og terskelverdi. Departementet finner derfor ikke grunnlag for å gå nærmere inn på innspill knyttet til disse temaene i det følgende.

3.2. Videreføring av støtte til blomster mv.

I høringsutkastet ble det bl.a. foreslått å målrette strømstøtteordningen for landbruket til matproduksjon. Dette ville innebære en innstramming av støtten til veksthusnæringen slik at produksjon av blomster og andre prydplanter ville falle utenfor.

Norges Bondelag, Norsk Gartnerforbund, Gartnerhallen SA, Wiig Gartneri AS, Nordgrønt SA, LOG AS, Jæren Rekneskapslag, Forum for Norsk Grønt, AS Blomsterringen Engros, samt statsforvalterne i Rogaland, Vestfold og Telemark, Vestland, Oslo og Viken, Agder og Trøndelag er alle uenige i forslaget om å innføre et krav om at produksjonen i veksthus må gå til humant konsum for å kunne motta støtte. Det fremholdes at en slik innstramming vil ha uheldige økonomiske konsekvenser for næringen, og vil kunne medføre at flere veksthus må legge ned.

Departementet vil vise til at ordningen i utgangspunktet kun var ment å vare i fire måneder, desember 2021–mars 2022. Når nå støtteperioden utvides med ett år, fremstår det ikke som urimelig å målrette ordningen til matproduksjon. Samtidig har departementet forståelse for at bransjen hadde en forventning om at veksthusordningen skulle videreføres også for de produksjoner som ikke var knyttet til mat. Det er heller ikke tvil om at blomster og prydvekster er en viktig del av næringsgrunnlaget i veksthusnæringen. Departementet har ut fra dette kommet til at strømstøtten til veksthus videreføres også for den delen av produksjonen som gjelder blomster mv.

3.3. Sikringsavtaler

I høringsutkastet foreslo departementet at beregningsregelen for veksthus fortsatt skulle baseres på faktiske strømutfgifter, slik at det bare kan gis strømstøtte der gjennomsnittlige faktiske strømutfgifter overstiger 70 øre per kWt per måned. Veksthus som har sikret seg mot høye strømpriser gjennom ulike former for fastpris- eller sikringsavtaler, vil således ikke være berettiget strømstøtte dersom de gjennomsnittlige faktiske strømutfgiftene ikke overstiger 70 øre per kWt per måned. Tilsvarende beregningsregler ble foreslått å gjelde for vanningslag.

Norsk Gartnerforbund og *Nordgrønt SA* mener begge at sikringsavtaler ikke skal hensyntas når veksthusenes faktiske strømutfgifter skal beregnes. *Gartnerhallen SA* påpeker at sikrings-

avtaler er finansielle instrumenter som ikke nødvendigvis har en direkte relasjon til foretakets strømforbruk og -kostnader.

Hovedbegrunnelsen for hvorfor sikringsavtaler ikke skal være med i beregningen av faktiske strømutgifter er at sikringsavtalene er langsiktige finansielle forvaltningsavtaler som kan gi gevinst eller tap gjennom år og at sikringsavtaler, i motsetning til fastprisavtaler, er knyttet til systempris.

Departementet er innforstått med at sikringsavtalene i sin natur er noe annet enn ordinære fastprisavtaler, og at det å ta hensyn til slike, i noen tilfeller flerårige, avtaler i en beregning av faktiske strømutgifter på måneds eller kvartalsvis basis, vil kunne redusere presisjonsnivået i forhold til hva som kunne vært ønskelig. Dette forandrer likevel ikke det prinsipielle utgangspunktet: I de tilfeller der sikringen er aktivert og kommet til uttrykk f.eks. direkte på strømfakturaen, eller som et finansielt oppgjør for forbrukt strøm, så vil sikringsavtalen ha direkte betydning for veksthusets faktiske strømutgifter. Ut fra dette legger departement til grunn at sikringsavtalene også i det videre skal hensyntas når faktiske strømutgifter skal beregnes, jf. forskriftens §§ 6 og 7.

3.4. Støtte til vanningslag

I høringen foreslo departementet bestemmelser for å inkludere vanningslag i strømstøtteordningen, og la opp til at disse lagene kunne gis støtte for vanning i perioden mai–september.

Norges Bondelag mener at strømstøtte til vanning også bør gis for april, og ikke avgrenses til mai–september. *Gartnerhallen SA* peker på at det i tidligere år har forekommet behov for vanning i oktober.

Nordgrønt viser til at flere produsenter har egne vanningsstasjoner som ikke er fellesanlegg. Enkelte av disse har egne strømmålere, mens andre har knyttet dette til sitt hovedabonnement. Sistnevnte vil alt kunne ha nådd taket for strømstøtte for jordbruksforetak på 20 000 kWt. *Nordgrønt* mener at alle vanningsstasjoner med egen strømmåler derfor bør inkluderes i tilskuddsordningen. Også *Jæren Rekneskapslag* fremhever at enkelte frilandsprodusenter av grønnsaker som selv står for vanning av jordbruksarealet, kan komme over 20 000 kWt, og således i enkeltmåned vil oppleve at de ikke vil få strømstøtte til hele strømforbruket sitt. Dette oppleves som problematisk for de som ikke er omfattet av eller kan delta i noe vanningslag, ettersom de kommer i en situasjon der deler av energikostnaden ikke omfattes av strømstøtteordningen.

Departementet ser fortsatt månedene mai–september som de mest aktuelle for bruk av vanningsanlegg, men kan ikke utelukke at det enkelte steder i landet kan være behov for å vanne ut over denne perioden. Intensjonen er å bidra til å dekke strømkostnader til vanning så lenge det er behov. Departementet utvider derfor støtteperioden for vanningslag til månedene april–oktober 2022. Når også strømutgifter i oktober inkluderes, gir dette imidlertid også

grunn til å utsette søknadsfristen fra 30. november til 31. desember for å sikre at vanningslagene har tilstrekkelig tid til å sende inn søknad.

Når det gjelder vanning i regi av jordbruksforetak, presiserer departementet at foretak som oppfyller vilkårene for å motta produksjonstilskudd og som har egne vanningsstasjoner vil være berettiget støtte etter § 5, men da begrenset oppad til 20 000 kWt per måned. Videre er forutsetningen for å få støtte etter § 7 at vanningslaget omfattes av definisjonen i § 3 nr. 3. Departementet finner det ikke hensiktsmessig å utvide definisjonen av støtteberettiget vanningslag utover hva som er foreslått i utkastet.

3.5. Endring av utmålingsregel for jordbruksforetak

Når det gjelder utmålingsregelen for jordbruksforetak, har departementet funnet grunn til å gjøre enkelte justeringer i forhold til forslaget som ble sendt på høring. Støttebeløpet for jordbruksforetak beregnes på grunnlag av stønadssats fastsatt av Reguleringsmyndigheten for energi (RME) og månedlig strømforbruk i produksjonen, jf. forslaget til § 5. I gjeldende strømstøtteordning er merverdiavgift hensyntatt i utmålingen. Jordbruksforetak vil, i motsetning til husholdningskunder, kunne få fradrag for inngående mva. Når stønadsgraden øker fra 80 til 90% for husholdninger, gjelder denne økningen for nettkunder som normalt ikke kan fradragføre mva. For å unngå overkompensasjon videreføres derfor støttegraden på 80% for jordbruksforetak gjennom hele støtteperioden. Merverdiavgift skal imidlertid ikke tas med i beregningen av terskelverdien på 70 øre kWt, noe som er presisert i de nye utmålingsbestemmelsene.

3.6. Kvartalsvise utbetalinger og frist for søknad/registrering

I høringsforslaget ga departementet uttrykk for at administrative hensyn tilsier en omlegging fra månedlige til kvartalsvise utbetalinger over ordningen. Det ble foreslått bestemmelser om frister for søknad og registrering i samsvar med dette.

Gartnerhallen SA og *Norsk Gartnerforbund* har begge spilt inn at utbetaling av strømstøtte bør foregå hver måned av hensyn til likviditeten på enkeltbruk.

Departementet har forståelse for næringens ønske om månedlige utbetalinger. Dette ønsket må imidlertid veies opp med de forvaltningsmessige hensyn som gjør seg gjeldene når strømstøtte skal beregnes og utbetales. Administreringen av ordningen legger beslag på betydelige ressurser hos Landbruksdirektoratet, og departementet ser det som viktig at direktoratet gis mulighet til å forvalte ordningen på en kostnadseffektiv måte, og uten at dette i for stor grad fortrenger andre prioriterte oppgaver i direktoratet. Selv om enkelte næringsutøvere, i likhet med mange andre grupper næringsdrivende, opplever at de har en trangere økonomi, legger departementet til grunn at en overgang til kvartalsvise utbetalinger av strømstøtte i de fleste tilfeller ikke vil være av avgjørende betydning for likviditeten i næringen. Kvartalsvise utbetalinger fastsettes etter dette i samsvar med forskriftens § 8 flg.

Av forvaltningsmessige hensyn har departementet videre sett det som nødvendig å endre den første registrerings- og -søknadsfristen for ny ordning for både jordbruksforetak,

veksthus og vanningslag. I høringsforslaget var fristen satt til 31. august 2022. Søknadsfristen har sammenheng med når Landbruksdirektoratet skal forestå utbetaling av strømstøtte. I etterkant av høringen har det blitt klart at første utbetaling av støtte etter ny ordning vil måtte forskyves med én måned grunnet ekstrautbetalingen av produksjons- og avløsertilskudd som ble vedtatt i årets jordbruksoppgjør. Frist for å sende inn søknad må dermed også forlenges tilsvarende slik at foretakene har tilstrekkelig med tid til å sende inn søknad eller registrere nødvendige opplysninger. Dette medfører at søknadsfristen fastsettes til 30. september 2022 i stedet for 31. august.

Departementet har etter anbefaling fra Landbruksdirektoratet i e-post av 29. juni 2022 besluttet at alle foretak som ønsker å motta støtte etter ny ordning må registrere seg i direktoratets systemer, slik at registreringer etter tidligere strømstøtteforskrift ikke videreføres. En ny registreringsrunde er nødvendig for å sikre at utmåling av strømstøtte skjer på grunnlag av oppdaterte opplysninger, og vil dermed bidra til mest mulig korrekte støtteutbetalinger. Systemtekniske hensyn tilsier også at det er behov for ny registrering for alle foretak.

4. Merknader til forskriftsbestemmelsene

Til § 1 Formål

Bestemmelsen innebærer en videreføring av formålsbestemmelsen etter tidligere strømstøtteforskrift. Formålet med forskriften er å bidra til at norsk matproduksjon i jordbruket og norsk produksjon i veksthus opprettholdes ved støtte som følge av ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft. Ordningen åpner for at jordbruksforetak, veksthusnæringen og vanningslag kan få støtte for ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft, og på den måten avhjelpe de økonomiske konsekvensene av situasjonen.

Til § 2 Virkeområde

Ordningen med strømstøtte er midlertidig, og gjelder for strømforbruk i perioden april 2022–mars 2023. Støtteperioden er tilsvarende som for stønad til husholdninger etter strømstøtnadsloven § 2. Dette betyr at siste støtte gis for strømfaktura for forbruk påløpt i mars 2023.

Virkeområdet for vanningslag reguleres særskilt, ettersom vanning er aktuelt bare i en begrenset periode av året. For denne gruppen er virkeområdet for forskriften satt til april–oktober 2022.

Til § 3 Definisjoner

Definisjonen av *jordbruksforetak* er knyttet til at foretaket oppfyller vilkårene for å motta produksjons- og avløsertilskudd, og innebærer en videreføring av hvilke foretak som kunne motta støtte etter tidligere strømstøtteforskrift § 2 første ledd.

Veksthus er definert som foretak som driver innendørs dyrking av vekster. Som etter tidligere forskrift er det ikke krav om å oppfylle vilkårene for å motta produksjons- og avløsertilskudd,

men foretaket må være registrert i Enhetsregisteret. Kravet til at tak og vegger måtte være av gjennomskinnelig materiale videreføres derimot ikke, slik at det avgjørende er om bygningen er ment til dyrking av planter. Hvilke deler av produksjonen som foregår i veksthus som kan få støtte fremgår av vilkårsbestemmelsen i § 4 andre ledd.

Med *vanningslag* menes lag eller andre sammenslutninger registrert i Enhetsregisteret enn de som omfattes av nr. 1 eller nr. 2, og som driver vanning av jordbruksareal som disponeres av minst to jordbruksforetak. Definisjonen av vanningslag er noe justert i forhold til høringsutkastet. Etter ordlyden er det bare vanning av jordbruksareal «som disponeres av minst to jordbruksforetak» som omfattes av forskriften. Justeringen er ment å hindre rene omgåelsestilfeller der det opprettes lag eller andre sammenslutninger med sikte på å motta støtte for vanning av jordbruksareal som i realiteten utelukkende disponeres av ett enkelt foretak.

Med «lag eller andre sammenslutninger» menes en organisasjon der flere aktører i fellesskap enten eier, er medlemmer i eller driver organisasjonen. Det stilles ikke nærmere krav til hvordan laget eller sammenslutningen innrettes, ut over at det må drive vanning av jordbruksareal og være registrert i Enhetsregisteret. Eksempelvis vil lag eller foreninger som både driver vanningslag og andre typer aktivitet kunne få strømstøtte for de strømutgifter som knytter seg til vanning av jordbruksareal. Det avgrenses likevel mot lag eller andre sammenslutninger som omfattes av definisjonen av jordbruksforetak i nr. 1 og veksthus i nr. 2. Strømkostnader til vanning som foretas av jordbruksforetak og veksthus vil inngå i beregningsgrunnlaget for strømstøtte som utmåles etter reglene i §§ 5 og 6 for disse virksomhetene.

Motsatt vil være dersom eier av et jordbruksforetak eller jordbruksforetaket selv inngår i et vanningslag som driver vanning av landbrukseiendommene tilhørende de ulike medlemmene/deltakerne/eierne av laget. Vanningslaget vil da være en selvstendig tilskuddsmottaker som vil kunne oppfylle vilkårene for strømstøtte, selv om støtten indirekte begunstiger eier av jordbruksforetak som mottar strømstøtte etter § 4.

Til § 4 Vilkår

Forskriften gjelder for jordbruksforetak i hele landet. Variasjoner i strømpris mellom de fem ulike prisområdene for strøm i Norge, vil likevel kunne føre til at støtte ikke gis til jordbruksforetak i enkelte deler av landet. Ordlyden «i produksjonen» i første ledd skal ikke tolkes snevert, men forutsettes å omfatte alle strømkostnader som er naturlig tilknyttet produksjonen til jordbruksforetaket.

Annet ledd inneholder en oppstilling av hvilke vekster veksthuset kan gis støtte for dyrking av. Det kreves at produksjonen er til omsetning i markedet, slik at dyrking til eget bruk faller utenfor.

For å følge opp Stortingets intensjon er vanningslag innlemmet i strømstøtteordningen. Definisjonen av vanningslag følger av § 3 nr. 3. Etter tredje ledd må vanningslagets strømutgifter knytte seg til vanning av jordbruksareal. Med jordbruksareal menes fulldyrka og

overflatedyrka jord samt innmarksbeite, slik det fremgår av jordbruksavtalen pkt. 7.7.2, som igjen bygger på FBK-AR5 (felles kartdatabase arealressurskart i målestokk 1:5 000).

Fjerde ledd er ment å regulere det tilfellet der et foretak både oppfyller vilkårene for å motta støtte som veksthus og som jordbruksforetak. I slike tilfeller kan foretaket velge hvilken ordning man søker under, men i bestemmelsen presiseres det at man ikke kan motta støtte etter begge ordningene. Foretaket kan dermed ikke motta støtte for samme periode etter begge ordningene. Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for at et veksthus kan motta støtte som veksthus for ett kvartal, mens det mottar støtte som jordbruksforetak for det neste kvartalet. Det er i så fall foretakets ansvar å gjøre nødvendige registreringer i medhold av § 8.

Til § 5 Utmåling av støtte til jordbruksforetak

Støtte til jordbruksforetak beregnes av Landbruksdirektoratet etter tilsvarende utmålingsregel som følger av strømstønsloven § 5 første til tredje ledd første punktum. Dette innebærer at jordbruksforetak får beregnet støtte etter følgende formel:

$(\text{stønsgrunnlag} - 70 \text{ øre/kWt}) * 0,80 * 1,25 * \text{antall kWt forbruk} = \text{strømstøtte til det enkelte jordbruksforetak.}$

Begrepet "stønsgrunnlag" i formelen henviser til gjennomsnittlig månedlig elspotpris for hvert prisområde. Det er Reguleringsmyndigheten for energi (RME) som fastsetter denne, slik det følger av strømstønsloven § 5 første ledd. Fra dette skal det trekkes 70 øre/kWt eksl. mva., som er terskelverdien for når støtteordningen inntreffer. Faktoren 0,80 gjenspeiler stønsgraden, som for jordbruksforetak er på 80 % gjennom hele støtteperioden. Elavgift, nettleie mv. inngår ikke i støtteordningen. Beregningen hensyntar merverdiavgift. Videre er tallet for støtte, som etter tidligere ordning, 20 000 kWt per måned.

Til § 6 Utmåling av støtte til veksthus

Støtte til veksthus utmåles etter en noe annerledes beregningsmodell enn den som gjelder for jordbruksforetak. Terskelverdien og stønsgraden vil være den samme som for jordbruksforetak, jf. omtalen under § 5. I motsetning til utmålingsregelen for jordbruksforetak, skal stønsgrunnlaget for veksthus imidlertid beregnes på grunnlag av foretakets *faktiske* strømkostnader. Med faktiske strømkostnader menes de utgifter som foretaket har til elektrisk kraft i selve veksthusproduksjonen. I tråd med tidligere praksis vil strømkostnader til administrasjonsbygg være å anse som strømutgifter til produksjonen, mens utgifter knyttet til lagring, pakking eller videre bearbeiding av vekstene faller utenfor.

Ved beregning av foretakets faktiske utgifter skal alle eventuelle fastprisavtaler, sikringsavtaler eller andre finansielle instrumenter som utløses på grunnlag av utgifter til elektrisk kraft hensyntas. Enkelte foretak kan ha sikringsavtaler som ikke er knyttet til konkrete energibærere, og som gjelder for både gass, strøm eller andre energikilder. I den grad slike avtaler er egnet til å sikre foretaket forutsigbarhet med hensyn til utgifter til elektrisk kraft, skal de tas med i beregningsgrunnlaget.

Om slike sikringsavtaler fremkommer på selve strømfakturaen, vil ikke være avgjørende. Et sentralt moment vil være om bruken av sikringsavtalen eller lignende finansielle instrumenter har en tilstrekkelig nær sammenheng med foretakets strømutgifter til produksjonen at de kan anses som en del av foretakets faktiske strømkostnader. Eksempelvis vil innløsning av andeler i et fond bestående av selskaper i energisektoren normalt ikke anses å ha en tilstrekkelig nær tilknytning til foretakets strømutgifter til at en eventuell gevinst skal inngå i beregningsgrunnlaget.

Er avtalen eller det finansielle instrumentet egnet til å sikre seg mot høye energipriser, vil kravet til sammenheng som regel være oppfylt, uavhengig av om disse eksplisitt er knyttet til foretakets strømutgifter. Tilleggsmoment i denne vurderingen vil være hvordan den konkrete avtalen er innrettet, medregnet når og hvordan den utløser krav på ytelser for veksthuset. Dersom vilkårene for å løse ut avtalen er knyttet til energipriser, vil det tale for at avtalen eller det finansielle instrumentet påvirker foretakets faktiske strømkostnader.

Ulike former for prissikring mot høye strømkostnader vil normalt innebære kostnader. Slike kostnader vil som utgangspunkt inngå i beregningen av foretakets faktiske strømkostnader.

Til § 7 Utmåling av støtte til vanningslag

Støtten til vanningslag følger utmålingsreglene for veksthus i § 6.

Til § 8 Krav til registrering og registreringsfrist for jordbruksforetak

For jordbruksforetak videreføres registreringsordningen slik at det er tilstrekkelig å registrere seg én gang for å kunne motta strømstøtte for påfølgende måneder. Se likevel § 14, hvor det fremgår at foretaket har plikt til å melde fra hvis de ikke lenger oppfyller vilkårene for å motta støtte. Kravet til registrering gjelder for alle jordbruksforetak som ønsker å motta strømstøtte. Dette betyr at jordbruksforetak som har registrert seg etter gammel forskrift, må registrere seg på ny for å kunne motta støtte etter denne forskriften.

Med ny ordning legges det opp til at støtte utbetales kvartalsvis, og i § 8 oppstilles det frister for registrering innen en nærmere angitt periode etter utløpet av kvartalet hvor strømforbruket har funnet sted.

Til § 9 Krav til søknad og søknadsfrist for veksthus

Bestemmelsen innebærer en omlegging fra registrering til en søknadsbasert ordning for veksthusforetak.

Det oppstilles en frist 30. september for søknad om støtte for strømutgifter veksthus har hatt i månedene april–juni 2022. For de påfølgende månedene er søknadsfristen to måneder etter det kvartalet som det søkes om støtte for. Det vil si at for støtte til strømforbruk i juli–september 2022 er søknadsfristen 30. november 2022, mens siste frist for søknad for oktober–desember 2022 er 28. februar 2023. Kravet til søknad vil også gjelde for veksthus som har registrert seg for strømstøtte etter tidligere forskrift.

Til § 10 Krav til søknad og søknadsfrist for vanningslag

Tilsvarende som for veksthus, må vanningslag søke for hver periode de ønsker å motta strømstøtte. Det fremgår av bestemmelsen at det legges opp til to søknadsomganger. Frist for å søke om støtte til strømforbruk i april–juni er 30. september, mens for strømforbruk i juli–oktober er søknadsfristen 31. desember 2022.

Til § 11 Administrasjon og klage

Bestemmelsen innebærer en videreføring av § 5 i tidligere forskrift, og fastsetter at Landbruksdirektoratet administrerer strømstøtteordningen for jordbruksforetak, veksthus og vanningslag. Landbruks- og matdepartementet er klageorgan.

Til § 12 Dispensasjon

Bestemmelsen gir hjemmel til å dispensere fra registreringsfristen jordbruksforetak og søknadsfristene for veksthus og vanningslag. Det legges opp til en høy terskel for å innvilge søknad om dispensasjon, og dette skal normalt bare gis dersom det oppstår helt uforutsette og alvorlige hindringer utenfor foretakets kontroll, typisk forhold som gjør det tilnærmet praktisk umulig for foretaket å kunne registrere seg eller søke innen fristen.

Til § 13 Innhenting av opplysninger

Bestemmelsen viderefører § 7 i tidligere forskrift uten endringer.

Til § 14 Opplysningsplikt og kontroll

Støttemottaker har plikt til å gi de opplysninger Landbruksdirektoratet som forvalter av ordningen anser nødvendig. I tillegg har stønadsmottaker plikt til å varsle Landbruksdirektoratet dersom det ikke lenger er grunnlag for å motta støtte, eller hvis det oppstår forhold som medfører at støttebeløpet vil bli redusert. Dette er særlig aktuelt for jordbruksforetak som vil motta løpende utbetalinger basert på registrering. Landbruksdirektoratet vil i slike tilfelle ikke foreta en løpende vurdering av om vilkårene for strømstøtte fortsatt er oppfylt. Varslingsplikten vil eksempelvis være aktuell for jordbruksforetak som legger ned driften som gir grunnlag for støtte eller som bruker elektrisk kraft til andre formål enn jordbruksvirksomhet.

Med ugrunnet opphold menes at støttemottaker gis en kort frist til å varsle Landbruksdirektoratet etter at vedkommende er kjent med de forhold som helt eller delvis gjør at vilkårene for støtte ikke lenger er oppfylt. Når varslingsplikten inntreffer må vurderes konkret. Støttemottaker må normalt kunne tilkjennes noen dagers frist til å kunne områ seg på, men i normalt tilfelle ikke lenger enn en uke. Unntak kan likevel tenkes dersom det oppstår forhold som gjør vedkommende forhindret fra å varsle, som eksempelvis fødsler, dødsfall i nær familie eller andre større hendelser, som gjør det rimelig å tilkjenne stønadsmottaker enn lengre frist.

Til § 15 Tilbakebetaling og motregning

Bestemmelsen innebærer en videreføring av § 9 i tidligere forskrift uten endringer.

Til § 16 Ikrafttredelse og opphevelse

Ikrafttredelsestidspunktet for forskriften er 1. juli 2022. Som for strømstønadsløven oppheves forskriften 1. juli 2023.

Med hilsen

Nils Øyvind Bergset (e.f.)
avdelingsdirektør

Sara Ege Grindaker
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer